

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 929

van **STIJN DE ROO**

datum: 29 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Europese plannen voor een ban op PFAS - Bezorgdheid chemische industrie

In de plenaire zitting van 21 juni 2023 stelde ik een actuele vraag (nr. 615) over de bezorgdheid van de chemische industrie over de plannen voor een Europese ban op PFAS, en dit naar aanleiding van een artikel in De Tijd van dinsdag 20 juni 2023.

Er zou enkel voor bepaalde geneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen een uitzondering op het verbod gelden. Andere sectoren dringen nu ook aan op een uitzondering en geven daarbij aan dat PFAS-alternatieven ontbreken voor bepaalde toepassingen.

In haar aanbevelingen heeft de parlementaire onderzoekscommissie PFOS-PFAS aangedrongen om het begrip 'essentieel gebruik' te concretiseren. De minister erkende in haar antwoord op mijn actuele vraag (nr. 208) tijdens de plenaire vergadering van 21 december 2022 dat er in sommige gevallen geen alternatief is voor PFAS, maar verwees naar de REACH-groepsrestrictie voor de verdere concretisering van de definitie van het 'essentieel gebruik'.

Ik stel deze vraag in opvolging van mijn actuele vraag van 21 juni 2023.

1. Zal de minister een voorstel doen voor de definitie van 'essentieel gebruik'? Zo ja, wat is de stand van zaken van dat voorstel? Zo niet, op welke termijn plant de minister een dergelijk voorstel uit te werken? Plant de minister daarover ook een bespreking in de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement?
2. Welke contacten heeft de minister gelegd met betrekking tot de definitie van 'essentieel gebruik' met de industrie, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), de academische wereld, de sectorfederaties, de milieuverenigingen, enzovoort?
3. Plant de minister een overleg met de sectoren die PFAS produceren? Zo ja, wanneer zal dat plaatsvinden? Wat zal de minister aan bod brengen op het overleg?
4. Plant de minister een overleg met de sectoren die PFAS gebruiken? Zo ja, wanneer zal dat plaatsvinden? Wat zal de minister aan bod brengen op het overleg?
5. Op welke manier wil de minister zorgen voor een gelijk speelveld? Met welke aanbevelingen van de onderzoekscommissie zal ze rekening houden?

ANTWOORD

op vraag nr. 929 van 29 juni 2023

van **STIJN DE ROO**

1. In het kader van de aanvankelijk aangekondigde PFAS-groepsrestrictie in uitvoering van de EU REACH-Verordening was het inderdaad de verwachting dat het begrip 'essentieel gebruik' zou geconcretiseerd worden. Toen de uiteindelijke PFAS-groepsrestrictie naar buiten werd gebracht, bleek dit echter niet het geval te zijn. Inzake het aangekondigde 'essential use concept' vinden we in de Q&A bij het *universal PFAS (uPFAS) restriction*-dossier het volgende terug:

"Why has the essential use concept not been taken into account in the universal PFAS restriction proposal?"

2.18 *Essential use is not a concept within REACH or other EU legislation. As currently no criteria about essential use exist, the Dossier Submitter decided to not use the essential use concept when drafting the restriction proposal."*

De volledige Q&A kan hier teruggevonden worden:
https://echa.europa.eu/documents/10162/2156610/230405_upfas_webinar_qa_ds_en.pdf/3f47fdcc-17c5-4b37-b758-720bb7e462f3?t=1687893645025

Los van een concrete definitie wordt het belang voor het functioneren van de maatschappij weldegelijk meegenomen in de analyse van de socio-economische gevolgen van de voorgestelde restrictie. Daarbij wordt o.a. nagegaan of er reeds alternatieven bestaan voor de diverse toepassingen en welke evt. bijkomende kosten dit met zich mee kan brengen.

Binnen de uitgebreide EU-procedure is er op dat vlak een belangrijke rol weggelegd voor het uitgebreide en onderbouwde advies van het Comité sociaaleconomische analyse (afgekort: SEAC) van het Europese Chemicaliën Agentschap (ECHA). De finale draft opinie van het SEAC wordt in dit verband tegen ongeveer juni 2024 verwacht.

Tenslotte wil ik nog vermelden dat de Europese Commissie werkt aan een voorstel tot herziening van de huidige REACH-wetgeving, waarin ook verduidelijking van het concept 'essentieel gebruik' zou opgenomen worden. De commissie heeft aangekondigd dat ze haar voorstel zal lanceren in het vierde kwartaal van 2023. De Commissie kondigde ook aan dat ze de komende maanden een mededeling over essentieel gebruik van chemische stoffen in EU-regelgeving voorbereidt. Het lijkt aangewezen om de inhoud daarvan af te wachten vooraleer hierover op Vlaams vlak uitspraken te doen. Het concept moet sowieso eerst op EU-vlak geconcretiseerd worden waarna het binnen het Belgisch Comité REACH (afgekort: BCR) (met daarin het Vlaamse standpunt) verder besproken kan worden.

2. Alle stakeholders, ook de Vlaamse, werden opgeroepen om hun bijdrage te leveren aan de lopende EU-publieksraadpleging. Dit kwam ook aan bod op een inleidend stakeholderoverleg dat eind maart 2023 werd georganiseerd door het Belgisch Comité REACH (afgekort: BCR). De bezorgdheden van de chemische industrie (Essenscia) zijn daarop reeds toegelicht, naast die van meerdere andere bedrijfsfederaties en van ngo's actief in de milieusector.
3. In dit verband kan verwezen worden naar het stakeholderoverleg zoals het reeds plaatsvond in het kader van het BCR, en dergelijk overleg dat ook nog verder in de

procedure bijkomend zal plaatsvinden. Ook in de EU-procedure wordt aan de stakeholders uitgebreid de kans geboden om input en opmerkingen te introduceren.

4. Zoals boven aangegeven zal dit overleg plaatsvinden in het kader van het BCR, waar de Vlaamse overheid deel van uitmaakt.
5. Doordat de beoogde REACH-restrictie het op de markt brengen en het gebruik van PFAS op dezelfde wijze zal beperken in de volledige EU zal er reeds een belangrijke garantie zijn voor een gelijk speelveld.

Verder zal ook de import van buiten de EU aan de Europese restrictie moeten beantwoorden, en zullen de EU-regels daartoe moeten gehandhaafd worden zodat dergelijke import even goed de EU-vereisten dient na te leven. Het toezicht op die import is echter een federale bevoegdheid.

Het gelijk speelveld moet tenslotte ook gecreëerd worden door te zorgen voor een optimale handhaafbaarheid van de beperkingen en voorwaarden die zouden opgelegd worden in deze REACH-restrictie zodat het toezicht binnen de EU op een geharmoniseerde manier kan gebeuren in de verschillende lidstaten. Daartoe wordt momenteel een belangrijk advies voorbereid binnen het ECHA-forum. Voor meer info verwijs ik naar: <https://echa.europa.eu/nl/about-us/who-we-are/enforcement-forum>.